

Извјештај о квалитету за
СТАТИСТИКУ ЦИЈЕНА
ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА,
2018.

Извјештај припремио/ла/ли: Нада Шобот
Датум објављивања: 20.05.2019. године

САДРЖАЈ

1	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД.....	5
1.1	Намјена истраживања.....	5
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3	Коришћене класификације.....	5
1.4	Извјештајна јединица.....	5
1.5	Статистичка јединица посматрања.....	6
1.6	Покривеност и обухват.....	6
1.7	Статистички концепти и дефиниције.....	6
2	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА.....	6
2.1	Корисници података статистичког истраживања.....	6
2.1.1	<i>Кључни корисници података из статистичког истраживања</i>	6
2.1.2	<i>Процјена корисничких потреба</i>	6
2.1.3	<i>Мјерење перцепције и задовољства корисника</i>	6
2.2	Комплетност података.....	7
2.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)</i>	7
3	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ.....	7
3.1	Узорачка грешка.....	7
3.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)</i>	7
3.1.2	<i>Активности за смањење узорачких грешака</i>	7
3.2	Неузорачке грешке.....	7
3.2.1	<i>Неузорачке грешке - Грешке обухвата</i>	7
3.2.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)</i>	7
3.2.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)</i>	8
3.2.1.3	<i>Грешка недовољног обухвата</i>	8
3.2.1.4	<i>Мјере за смањење грешака обухвата</i>	8
3.2.2	<i>Неузорачке грешке - Грешке мјерења</i>	8
3.2.2.1	<i>Разлози за настанак грешака мјерења</i>	8
3.2.2.2	<i>Мјере за смањење броја грешака мјерења</i>	8
3.2.3	<i>Неузорачке грешке - Грешке неодговора</i>	8
3.2.3.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)</i>	8
3.2.3.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)</i>	9
3.2.3.3	<i>Поступци у случају неодговора</i>	9
3.2.3.4	<i>Поступци за смањење стопе неодговора</i>	9
3.2.4	<i>Ревизије</i>	9
3.2.4.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)</i>	9
3.2.5	<i>Импутација</i>	10
3.2.5.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7)</i>	10
4	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА.....	10
4.1	Правовременост објављивања.....	10
4.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)</i>	10
4.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)</i>	11
4.2	Тачност објављивања.....	12
4.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)</i>	12
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности.....	13
5	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ.....	14
5.1	Усклађеност.....	14
5.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (SH1)</i>	14
5.1.2	<i>Разлози за већа одступања</i>	14
5.2	Упоредивост.....	14

5.2.1	Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (СС1)	14
5.2.2	Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (СС2).....	14
5.2.3	Прекиди у временским серијама	14
5.3	Географска упоредивост.....	14
5.3.1	Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система	14
6	ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ.....	15
6.1	Саопштења у којима се објављују подаци	15
6.2	Публикације у којима се објављују подаци	16
6.3	Онлајн база података	16
6.4	Приступ микроподацима	16
6.5	Доступност методолошке документације	16
6.6	Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата.....	17
6.7	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)	17
6.8	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (АС2)	17
6.9	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (АС3)	17
7	ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА.....	18
7.1	Трошкови провођења статистичког истраживања.....	18
7.2	Оптерећеност давалаца података	18
7.3	Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	18
8	ПОВЈЕРЉИВОСТ	18
8.1	Повјерљивост - политика	18
8.2	Повјерљивост – поступање са подацима.....	18
9	СТАТИСТИЧКА ОБРАДА.....	19
9.1	Извор података	19
9.2	Учесталост прикупљања података	19
9.3	Прикупљање података	19
9.4	Валидација података.....	19
9.5	Компилација података	19
9.6	Прилагођавања.....	20
9.6.1	Сезонско прилагођавање	20

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Намјена статистичких активности које се проводе у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа јесте да обезбиједи податке о количинама, вриједностима и просјечним цијенама по којима се пољопривредни производи купују и продају.

Прикупљени подаци обезбјеђују мјесечне податке о укупном обиму и структури продаје пољопривредних производа на пијацама и тромјесечне податке о промету пољопривредних производа (количинама, вриједностима и просјечним цијенама) између произвођача и купаца за ниво Републике Српске.

Просјечне цијене пољопривредних производа, добијене кроз ова статистичка истраживања, служе као основ за рачунање тромјесечних индекса цијена пољопривредних производа, апсолутних цијена и економских рачуна за пољопривреду.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичке активности у области Статистике цијена пољопривредних производа проводе се на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021. године (Одлука Народне скупштине о усвајању бр. 02/1-021-173/18, објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 21/18) и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

Обавеза подношења извјештаја утврђена је Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Чланом 25. истог Закона регулисано је да су подаци који се прикупе повјерљиви и да ће се користити искључиво у статистичке сврхе.

1.3 Коришћене класификације

За утврђивање извјештајних јединица које подносе мјесечни извјештај о промету пољопривредних производа на пијацама, као и тромјесечни извјештај о откупу пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава и продаји властитих пољопривредних производа, користи се Класификација дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице за прикупљање мјесечних података о промету пољопривредних производа на пијацама су пословни субјекти регистровани на територији Републике Српске који пружају услуге коришћења продајног простора пијаце и друге пијачне услуге, а за прикупљање података о количинама, вриједностима и просјечним цијенама откупљених и продатих пољопривредних производа су пословни субјекти који се баве откупом пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава и продајом властитих пољопривредних производа.

1.5 Статистичка јединица посматрања

За статистичке активности које се проводе у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа, извјештајне јединице су уједно и јединице посматрања.

1.6 Покривеност и обухват

Све активности у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа се реализују на пуном обухвату јединица посматрања. Тако мјесечни извјештај о промету пољопривредних производа на пијацама, тромјесечни извјештај о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и тромјесечни извјештај о продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката обухватају све пословне субјекте који пружају услуге коришћења продајног простора пијаце и друге пијачне услуге, те пословне субјекте и дијелове пословних субјеката који се баве откупом и продајом производа пољопривреде, регистроване на територији Републике Српске.

Током 2018. године на подручју Републике Српске радиле су 32 регистроване пијаце, од којих су добијени мјесечни подаци о количинама и просјечним цијенама продатих пољопривредних производа. У истом периоду, на подручју Републике Српске радило је 190 пословних субјеката који су се бавили откупом производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава, као и 220 пословних субјеката који су властите пољопривредне производе продавали на тржишту.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Неке од дефиниција кључних варијабли у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа су:

Пијаца је посебно организовано и уређено мјесто на којем се на уобичајен начин, и у складу са законским прописима, обавља промет на мало пољопривредних, прехранбених и других производа непосредно између произвођача и потрошача.

Продаја пољопривредних производа на пијацама подразумева продају пољопривредних производа коју власници породичних пољопривредних газдинстава – произвођачи врше непосредно крајњим потрошачима на организованим пијацама.

Откуп од породичних пољопривредних газдинстава обухвата производе пољопривреде непосредно откупљене или преузете од породичних пољопривредних газдинстава за даљу прераду или продају.

Вриједност откупљених производа је вриједност коју породична пољопривредна газдинства добију продајом својих производа пословним субјектима.

Продаја пољопривредних производа обухвата продају из властите производње пословних субјеката који обављају пољопривредну дјелатност.

Вриједност продатих производа је вриједност коју пословни субјекти добију за продају пољопривредних производа из сопствене производње.

Просјечна цијена произвођача обухвата просјечну вриједност по јединици мјере из које су искључене субвенције, премије, регреси те ПДВ.

Базна година је година чији се подаци користе као база за израчунавање индекса цијена за наредни период, односно година у којој је просјечан индекс цијена једак 100. У праћењу цијена пољопривредних производа базна година се завршава на „0“ или „5“. За 2018. годину базна година је 2015. година.

Базне цијене су просјечне годишње цијене пољопривредних производа у базној години.

Пондер представља учешће вриједности продаје сваког пољопривредног производа у укупној продаји пољопривредних производа на тржишту у базној години.

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Подаци о количинама, вриједностима и просјечним цијенама пољопривредних производа по којима се купују и продају на тржишту, као и индексима цијена у пољопривреди се достављају Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за компилирање података за ниво БиХ.

Главни корисници података Статистике цијена пољопривредних производа су Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, Институт за економику пољопривреде, Привредна комора Републике Српске, органи локалне самоуправе, разне истраживачке и образовне установе, медији, правна лица и индивидуални истраживачи.

Статистике националних рачуна и Статистике економских рачуна за пољопривреду су интерни корисници резултата истраживања из области Статистике цијена пољопривредних производа.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Подаци о просјечним цијенама пољопривредних производа служе као основ за рачунање индекса цијена пољопривредних производа, апсолутних цијена и економских рачуна за пољопривреду.

Такође, ови подаци се користе и за креирање Стратегије развоја пољопривреде, као и Стратегије развоја цјелокупне Републике Српске.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Стопа расположивих статистика (стопа комплетности података) је однос између расположивих статистика и статистика захтјеваних (прописаних) уредбама и

регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација).

С обзиром да цијене и индекси цијена пољопривредних производа представљају улазне податке за економске рачуне у пољопривреди, методолошке основе су дате у приручнику „Економски рачуни за пољопривреду и шумарство ЕАА/ЕАФ 97“, „Уредби ЕУ број 138/2004 Европског парламента и савјета од 5. децембра 2003. године о Економским рачунима за пољопривреду у Европској Унији и „Приручнику ЕУ за статистику цијена пољопривредних производа“. Доследном примјеном ових методологија обезбјеђују се подаци који су у потпуности упоредиви са земљама чланицама ЕУ.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (А1)

Будући да се постојеће статистичке активности у области Статистике цијена пољопривредних производа заснивају на пуном обухвату јединица посматрања, рачунање грешке узорковања по методологији израчунавања узорачких грешака није примјењиво.

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

Види тачку 3.1.1

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата

Адресар пословних субјеката који су обухваћени статистичким активностима у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа се формира на основу података из Статистичког пословног регистра, као и евиденције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (А2)

У 2018. години није било грешака прекомјерног обухвата јединица посматрања.

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (А3)

За статистичке активности у области Статистике цијена пољопривредних производа подаци се прикупљају директно путем образаца. Не врши се комбиновање са административним изворима података.

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

Грешке недовољног обухвата су могуће у случају изостављања јединица посматрања које нису регистроване за дјелатност пољопривреде у оквиру Статистичког пословног

Број извјештајних јединица	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Број неодговора извјештајних јединица	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Стопа неодговора (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

За „Тромјесечни извјештај о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава“ и „Тромјесечни извјештај о реализацији пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката“ стопа неодговора је 0,7% на годишњем нивоу.

Табела 2. Стопа неодговора извјештајних јединица током 2018. године за тромјесечна истраживања

	I тромјесечје	II тромјесечје	III тромјесечје	IV тромјесечје	Просјек
Број извјештајних јединица	410	410	410	410	410
Број неодговора извјештајних јединица	3	2	2	4	3
Стопа неодговора (%)	0,7%	0,5%	0,5%	1,0%	0,7%

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Стопу неодговора на поједине варијабле није могуће утврдити, јер су то случајеви када извјештајне јединице не прикажу све производе који су били предмет откупа или продаје. Прецизне евиденције о броју неодговора по појединим варијаблама нема.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

У случају да недостају поједини подаци или се ради о неконзистентним подацима, успоставља се контакт са извјештајном јединицом са циљем да се извјештај попуни на начин како то методологија захтијева.

Изузетно, у случају неодговора за комплетан извјештај или само за поједина питања, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити поновним контактом са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података за јединицу посматрања из претходне године.

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

У циљу смањења стопе неодговора, уважавајући могућности извјештајних јединица, користе се следећи поступци:

- Вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености);

- Флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помјерања рокова достављања података);
- Комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта, факс);
- Писање прецизнијих методолошких објашњења, која се односе на одређено питање (варијаблу).

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (А6)

Није планирана и није спроведена ревизија.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (А7)

Евиденција о броју импутираних података се не води.

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (ТР1)

Претходни резултати су уједно и коначни те се индикатор (ТР1) не израчунава.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (ТР2)

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања. Резултати свих статистичких активности у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа се објављују у форми коначних, без објављивања предходних резултата.

Мјесечни подаци о промету пољопривредних производа на пијацама, публикују се као коначни подаци у просјеку 30,3 дана након истека посматраног периода (табела 3).

Табела 3. Правовременост објављивања мјесечних података у 2018. години

Период посматрања	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Просјек
Датум објављивања	02.03.	30.03.	30.04.	30.05.	02.07.	30.07.	30.08.	01.10.	30.10.	30.11.	31.12.	30.01. 2019.	-
Интервал објављивања (дана)	30	30	30	30	32	30	30	31	30	30	31	30	30,3

Тромјесечни подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и реализацији пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката током посматраног периода се објављују у виду количине,

вриједности и просјечне цијене појединачних и група пољопривредних производа и то као коначни резултати 50,3 дана након истека посматраног периода (табела 4).

Табела 4. Правовременост објављивања тромјесечних података о откупу и реализацији пољопривредних производа у 2018. години

Назив истраживања	Откуп производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава	Реализација пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката
Посматрани период	I, II, III, IV тромјесечје	I, II, III, IV тромјесечје
Датум објављивања	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.
Интервал објављивања (дана)	50,3 дана	50,3 дана

Тромјесечни подаци о индексима цијена у пољопривреди се обављују као коначни резултати 60 дана по истеку посматраног периода (табела 5).

Табела 5. Правовременост објављивања тромјесечних података о индексима цијена у пољопривреди у 2018. години

Период посматрања	I тромјесечје	II тромјесечје	III тромјесечје	IV тромјесечје	Просјек
Датум објављивања	30. мај	30. август	30. новембар	01. март 2019.	-
Интервал објављивања (дана)	60	60	60	60	60

4.2 Тачност објављивања

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)

Стварни датуми објављивања података из области Статистике цијена пољопривредних производа нису одступали од планираних датума одређених Календаром публикавања.

Мјесечни подаци о вриједности продаје пољопривредних производа на пијацама се објављују као коначни подаци на планирани дан публикавања, у складу са Календаром публикавања (табела 6).

Табела 6. Тачност објављивања мјесечних података у 2018. години

Посматрани период	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец	Просјек
Планирани датум објављивања	02.03.	30.03.	30.04.	30.05.	02.07.	30.07.	30.08.	01.10.	30.10.	30.11.	31.12.	30.01.2019.	-
Стварни датум објављивања	02.03.	30.03.	30.04.	30.05.	02.07.	30.07.	30.08.	01.10.	30.10.	30.11.	31.12.	30.01.2019.	-
Интервал од планираног до стварног објављивања	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Тромјесечни подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и реализацији пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката, као и индекси цијена у пољопривреди се објављују као коначни подаци на планирани дан публикавања, у складу са Календаром публикавања (табела 7).

Табела 7. Тачност објављивања тромјесечних података у 2018. години

Назив истраживања	Откуп производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава	Реализација пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката	Индекси цијена у пољопривреди
Планирани датум објављивања	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.	30.05.; 30.08.; 30.11.; 01.03.2019.
Стварни датум објављивања	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.	21.05.; 20.08.; 20.11.; 20.02.2019.	30.05.; 30.08.; 30.11.; 01.03.2019
Интервал од планираног до стварног објављивања (дана)	0	0	0

Индикатор за кориснике статистика:

Стопа тачности објављивања података за 2018 годину износи 100%.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Није било кашњења. Мјесечни и тромјесечни подаци Статистике цијена пољопривредних производа објављени су у складу са Календаром публикавања.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (СН1)

Мјесечни извјештаји о промету пољопривредних производа на пијацама, Тромјесечни извјештаји о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и Тромјесечни извјештаји о продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката су једини извор података за рачунање тромјесечних индекса цијена пољопривредних производа, као и апсолутних цијена у пољопривреди, тако да нема других истраживања са којим би се вршило поређење и усклађивање.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Види тачку 5.1.1

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (СС1)

Види тачку 5.1.1

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (СС2)

Упоредива серија података о промету пољопривредних производа на пијацама на мјесечном нивоу је доступна од 2004. године.

Подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката на годишњем нивоу су доступни од 2003. године, а од 2009. године и на тромјесечном нивоу.

Упоредива серија података о индексима цијена у пољопривреди је доступна од 2006. године.

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Није било прекида временских серија, изузев што су подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката доступни од 2009. године и на тромјесечном нивоу.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система

Расположиви подаци Статистике цијена пољопривредних производа у потпуности су упоредиви са подацима чланица Европског статистичког система јер се статистичка

активност реализује у складу са Уредбом ЕУ број 138/2004 Европског парламента и савјета од 5. децембра 2003. године о Економским рачунима за пољопривреду у Европској Унији.

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Мјесечно саопштење „Вриједност пољопривредних производа продатих на зеленим пијацама“ се објављују 30 дана по истеку мјесеца.

Тромјесечно саопштење „Откуп и продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства“ се објављује 50 дана по истеку тромјесечја, док се тромјесечно саопштење „Индекси цијена у пољопривреди“ објављује 60 дана по истеку тромјесечја.

Сви објављени подаци се односе на ниво Републике Српске и коначни су.

У саопштењу „Вриједност пољопривредних производа продатих на зеленим пијацама“ се објављују количине, вриједности и просјечне цијене продатих пољопривредних производа на пијацама, као и индекси вриједности у односу на исти период претходне године и у односу на претходни мјесец.

Саопштење садржи двије табеле:

1. Вриједност пољопривредних производа продатих на пијацама према групама производа;
2. Продаја одабраних производа пољопривреде на пијацама.

Графички је приказана структура укупне продаје пољопривредних производа на пијацама. Подаци о вриједности пољопривредних производа продатих на пијацама за ниво Републике Српске се тромјесечно достављају Агенцији за статистику Босне и Херцеговине (БХАС), која је надлежна за компилирање података за ниво БиХ. Саопштење о вриједности пољопривредних производа продатих на пијацама се налази на интернет страници Републичког завода за статистику Републике Српске:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/poljoprivreda_i_ribarstvo/mesecna_saopstenja/zelenepijace/2018/Zelene_pijace_Januar_2018.pdf

У саопштењу „Откуп и продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства“ се објављују вриједности откупљених и продатих пољопривредних производа по групама производа, као и укупне вриједности, затим индекси вриједности, као и просјечне цијене одабраних производа пољопривреде кроз откуп, продају и укупно.

Саопштење садржи три табеле:

1. Вриједност откупљених и продатих производа пољопривреде, шумарства и рибарства, укупно;
2. Вриједност откупљених и продатих производа пољопривреде, шумарства и рибарства према групама производа;
3. Просјечне цијене одабраних производа пољопривреде, шумарства и рибарства.

Графички је приказана вриједност откупа и продаје производа пољопривреде, шумарства и рибарства.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/poljoprivreda_i_ribarstvo/tromesecna_saopstenja/odkup_i_prodaja_proizvoda_poljoprivredne_sumarstva_i_ribarstva/2018/Otkup_i_prodaja_I_2018.pdf

У саопштењу „Индекси цијена у пољопривреди“ се објављују индекси продајних цијена пољопривредних производа.

Саопштење садржи двије табеле:

1. Индекси продајних цијена пољопривредних производа
2. Индекси набавних цијена средстава која се користе у пољопривредној производњи.
3. Графички су такође приказани индекси цијена у пољопривреди у односу на исти период претходне године.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/poljoprivreda_i_ribarstvo/tromesecna_saopstenja/indeksi_cijena_u_poljoprivredi/2018/Indeksi_cijena_I_2018.pdf

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Подаци о Статистици цијена пољопривредних производа се објављују у:

- Мјесечно саопштење „Вриједност пољопривредних производа продатих на зеленим пијацама“;
- Тромјесечно саопштење „Откуп и продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства“;
- Тромјесечно саопштење „Индекси цијена у пољопривреди“;
- „Мјесечни статистички преглед“ у дијелу који се односи на пољопривреду;
- „Економски рачуни и цијене за пољопривреду“ – статистички билтен;
- Статистички годишњак Републике Српске у дијелу који се односи на пољопривреду;
- „Ово је Република Српска“ у дијелу који се односи на пољопривреду.

6.3 Онлајн база података

Он-line база података о Статистици цијена у пољопривреди још није урађена.

6.4 Приступ микроподацима

Нису доступни микроподаци.

6.5 Доступност методолошке документације

За прикупљање података за Статистику цијена у пољопривреди користе се обрасци Мјесечни извјештаји о промету пољопривредних производа на пијацама ТРГ-13, Тромјесечни извјештај о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава ТРГ-31 и Тромјесечни извјештај о продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката ПО-ТРГ-33, који су објављени на интернет страници Републичког завода за статистику:

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_TRG13.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_TRG31.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_PO_TRG33.pdf

За попуњавање података путем ових статистичких активности користе се упутства за попуњавање упитника која су дата на самим обрасцима, а која су објављена на интернет страници Републичког завода за статистику:

Методолошка објашњења за сва истраживања из области Статистике цијена пољопривредних производа су такође доступна на званичној интернет страници Завода:

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/poljoprivreda/TRG_13_metodologija.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/poljoprivreda/TRG_31_metodologija.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/poljoprivreda/TRG_33_metodologija.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/poljoprivreda/Indeksi_cijena_u_poljoprivred_i_Metodologija_v2018.pdf

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци су јасно приказани у виду табела и у виду графикана.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова података (AC1) о цијенама пољопривредних производа.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

У оквиру Метаподатака на званичној интернет страници Завода, за истраживања из области Статистике цијена у пољопривреди доступни су основни појмови и дефиниције као и Методологија, у дијелу интернет странице који се односи на Статистику пољопривреде, шумарства и рибарства. Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, Мјесечни статистички преглед, Саопштења статистике пољопривреде, шумарства и рибарства.

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова метаподатака (AC2) о цијенама пољопривредних производа.

6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности метаподатака (AC3) за статистику цијена пољопривредних производа је 91,3%.

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Нису расположиви подаци о трошковима Републичког завода за статистику Републике Српске за реализацију статистичких истраживања у оквиру Статистике цијена пољопривредних производа.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Веома је тешко процијенити оптерећеност испитаника. Оптерећеност је различита код појединих извјештајних јединица. Неке извјештајне јединице попуњавају већи дио упитника, а неке само поједине варијабле. Оптерећеност посматране јединице такође зависи и од периода године, јер се посматране јединице баве различитим облицима пољопривредне производње и располажу подацима само у одређеним периодима године.

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Мјере за смањење трошкова и оптерећености јединица посматрања нису биле теме посебних анализа. Јединице посматрања немају посебне трошкове, али у циљу смањења њихове оптерећености требају се више користити административни извори података те електронско попуњавање образаца.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Подаци који се прикупљају за потребе Статистике цијена у пољопривреди користе се искључиво у статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Подаци који се прикупљају путем Мјесечног извјештаја о промету пољопривредних производа на пијацама, као и путем Тромјесечног извјештаја о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава и продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката, користе се искључиво у статистичке сврхе.

Подаци који се публикују су агрегирани и односе се на ниво Републике Српске.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Подаци о промету пољопривредних производа на пијацама, те откупу и продаји прикупљају се на традиционалан начин (путем мјесечних и тромјесечних образаца).

Подаци прикупљени за ова истраживања служе као основ за рачунање индекса цијена пољопривредних производа и апсолутних цијена у пољопривреди.

9.2 Учесталост прикупљања података

Извјештаји о промету пољопривредних производа на пијацама се прикупљају мјесечно, а о откупу и продаји пољопривредних производа тромјесечно.

9.3 Прикупљање података

Мјесечни подаци о промету пољопривредних производа на пијацама (Образац ТРГ-13) се прикупљају на традиционалан начин (путем образаца) од свих пословних субјеката регистрованих за пружање услуге коришћења продајног простора пијаце и друге пијачне услуге на територији Републике Српске. Пословни субјекти су дужни да доставе мјесечне извјештаје Републичком заводу за статистику (подручном одјељењу) до 05. у мјесецу за претходни мјесец.

Тромјесечни подаци о откупу производа пољопривреде од породичних пољопривредних газдинстава (Образац ТРГ – 31) и продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката (Образац ПО-ТРГ 33) се, такође, прикупљају на традиционалан начин (путем образаца) од свих пословних субјеката регистрованих за обављање пољопривредне дјелатности на територији Републике Српске. Пословни субјекти су дужни да доставе тромјесечне извјештаје Републичком заводу за статистику (подручном одјељењу) 15 дана по истеку тромјесечја.

9.4 Валидација података

Подаци о промету пољопривредних производа на пијацама, односно количинама, вриједностима и просјечним цијенама, се пореде са вриједностима у претходном мјесецу и вриједностима у истом мјесецу претходне године. Свако веће одступање контролише се телефонским контактом са извјештајном јединицом. У апликацију за унос података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци.

Подаци о вриједностима по којима су откупљени и продати производи пољопривреде, пореде се са вриједностима за исти период претходне године, као и са подацима извјештајних јединица које имају исту или сличну дјелатност. У случају појаве већих одступања у односу на исти период претходне године или недоследности у подацима, провере се врше телефонским контактима са извјештајним јединицама.

Индекси цијена у пољопривреди се рачунају на основу цијена репрезентативних пољопривредних производа који се прикупљају путем извјештаја о откупу пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава, продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката и њихових

дијелова и извјештаја о промету пољопривредних производа на зеленим пијацама. Просјечне цијене репрезентативних производа које се добију путем ових извјештаја се уносе у EXCEL табелу, детаљно се контролишу, а у случају недоследности у подацима, врши се провјера тачности података контактирањем извјештајних јединица.

9.5 Компилација података

Компилација података се врши за рачунање индекса цијена у пољопривреди. Подаци се прикупљају кроз три различита истраживања (извјештаја о откупу пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава, извјештај о продаји пољопривредних производа сопствене производње пословних субјеката и њихових дијелова и извјештаја о промету пољопривредних производа на зеленим пијацама). Просјечне цијене које се добију путем ових извјештаја се уносе у табелу, те се рачунају помоћу Laspeyр-ове формуле. Пондери који се користе приликом рачунања индекса цијена заснивају се на показатељима из економских рачуна за пољопривреду, а представљају учешће појединачног пољопривредног производа у укупној продаји пољопривредних производа на тржишту.

9.6 Прилагођавања

Подаци који се односе на цијене пољопривредних производа нису предмет прилагођавања.

9.6.1 Сезонско прилагођавање

Подаци Статистике цијена пољопривредних производа нису предмет сезонског прилагођавања.